

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22P/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423200145
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2023:6423200145.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Zuzan, vo veci starostlivosti o mal. X. Q., Z.. XX.XX.XXXX, t.č. umiestnený v Liečebno-výchovné sanatórium Ľubochňa, Ľubochnianska dolina 610/6, 034 91 Ľubochňa, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa matky: F. Q., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. XXX XX A., a otca: I. Q., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. Q. A.T. XXX, XXX XX Ž. Z. O., o opakované uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd u k l a d á maloletému X. Q.É., Z.. XX.XX.XXXX opakované výchovné opatrenie, ktorým maloletého dočasne odníma z ústavnej starostlivosti Doma sv. Jozefa centra pre deti a rodiny, Jašíkova 219, 023 54 Turzovka, nariadené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom číslo konania 7P/34/2018 - 52, zo dňa 08.04.2019 a n a r i a d ť u j e mu pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa, Ľubochnianska dolina 610/6, 034 91 Ľubochňa za účelom zabezpečenia odbornej pomoci do ukončenia školského roka 2022/2023 to je do 30.06.2023.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným tunajšiemu súdu dňa 17.1.2023, Úrad práce, soc. vecí a rodiny Banská Štiavnica ako navrhovateľ (ďalej len „úrad“), navrhol súdu nariadiť rozhodnutím vo veci samej maloletému opakované výchovné opatrenie - pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa (ďalej len „LVS“) do ukončenia školského roka 2022/2023, t.j. do 30.6.2023. Svoj návrh odôvodnil nasledovne:

1.1. Mal. X. je t.č. umiestnený v LVS a je narodený mimo manželstva rodičov. Mal. bol rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4P/39/2013-7 zverený do osobnej starostlivosti matky. Matka má okrem mal. X., ešte ďalších 6 mal. detí. Neodkladným opatrením tunajšieho súdu zo dňa 24.8.2022 č.k. 22P/114/2022-9 bol maloletý dočasne odňatý zo starostlivosti Domu Sv. Jozefa - Centra pre deti a rodiny Turzovka a bol mu nariadený pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa, za účelom realizácie výchovného opatrenia, na obdobie šiestich mesiacov odo dňa umiestnenia dieťaťa. Maloletý bol na základe neodkladného opatrenia umiestnený do Liečebno-výchovného sanatória Ľubochňa dňa 5.9.2022. Uznesením č.k. 22P/114/2022-28 zo dňa 2.12.2022 uložil súd maloletému výchovné opatrenie, ktorým ho dočasne odňal zo starostlivosti Domu sv. Jozefa - Centra pre deti a rodiny, Jašíkova 219, 023 54 Turzovka, a nariadil mu pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa, Ľubochnianska dolina 610/6, 034 91 Ľubochňa, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci na obdobie najdlhšie šesť mesiacov odo dňa umiestnenia maloletého v tomto zariadení (do dňa 5.3.2023). Maloletý je žiakom 4. ročníka základnej školy, na vyučovaní vydrží pracovať prvé dve hodiny, potom je už pasívny, nakoľko nevie dlhšie udržať pozornosť a sústrediť sa. Na hodinách má väčšinou odmietavý prístup, má problém s rešpektovaním autorít. Do kolektívu v škole, ani na výchove sa nezačlenil, a to najmä z dôvodu, že je konfliktný. Keď mu niekto ublíži, vráti mu to veľmi surovo. Maloletý má nerovnomerný profil, je emočne labilný,

plochý, konfliktný, nevedomuje si svoj podiel viny. V terapii sa u maloletého zameriavajú najmä na sebauvedomenie, uvedomenie si svojej viny a na efektívne riešenie konfliktov. So súrodencami udržiava pravidelný kontakt, veľmi mu chýbajú. Maloletý veľmi pekne kreslí, rád si stavia rôzne skladačky, chodí na prechádzky. Je v starostlivosti pedopsychiatra, pravidelne užíva lieky. Vianočné prázdniny strávil so súrodencami v Centre pre deti a rodiny Turzovka. Maloletý v rozhovore uviedol, že za súrodencami je mu smutno, avšak je s nimi v kontakte, volávajú si každý štvrtok. Vie, že sa veľakrát správa nevhodne, ale „nevie sa ovládnuť“. Na základe uvedeného možno konštatovať, že pobyt maloletého v režimovom zariadení s jasne stanovenými hranicami a kontrolou sa javí ako vhodný pre maloletého a má na jeho správanie pozitívny vplyv.

1.2. K návrhu úrad pripojil správu Liečebno-výchovného sanatória Ľubochňa zo dňa 9.1.2023, z ktorej vyplýva, že maloletý si v adaptačnej fáze vyžadoval častejšie opakovanie pravidiel, ktoré zo začiatku aj rešpektoval. V kolektíve detí zohráva okrajovú pozíciu, nakoľko medzi deťmi šíri nepokoj, rád deti provokuje, posmieva sa im, ubližuje im, predvádza sa, používa vulgarizmy, predvádza sexuálne gestá, robí zo seba šaša, žaluje, poukazuje na chyby iných a vlastné chyby prehliada. Z týchto príčin často dochádza k verbálnym konfliktom, je impulzívny, prchký, zúrivy, neovláda svoje správanie. Celkové vedomosti maloletého sú na priemernej úrovni, výkony a kvalita práce je ovplyvnená momentálnym psychickým naladením, vôľovými vlastnosťami maloletého a prejavmi syndrómu ADHD. Počas vyučovania je maloletý rušivý, vykrikuje, vydáva zvuky, pokrikuje po spolužiakoch, aj po učiteľovi, nerešpektuje pokyny. Pri práci s maloletým je potrebné zamerať sa na posilnenie vôľových vlastností pri plnení školských povinností, viesť ho k systematickej práci na vyučovaní, využívať pochvalu, kladnú motiváciu a individuálny prístup. Maloletý má t.č. aktuálne osvojené všetky režimové aktivity Liečebno-výchovného sanatória Ľubochňa, snaží sa ich dodržiavať. Jeho pracovné tempo je pomalšie, poriadok v osobných a školských veciach zvláda samostatne, ale je potrebné ho usmerňovať a upozorňovať. Autoritu vychovávateľa rešpektuje, snaží sa k nemu správať slušne. Deti nevyhľadávajú jeho spoločnosť pre jeho náladovosť, často im bezdôvodne ubližuje, vyvoláva drobné konflikty, pri ich riešení svoju vinu popiera. S odstupom času si chybu dokáže priznať, ospravedlniť sa, uvedomiť si svoju chybu a oľutovať ju. Vzhľadom k tomu, že u maloletého nedošlo k naplneniu všetkých stanovených cieľov individuálneho reedukačného programu, liečebný pedagóg a koordinátor maloletého spolu s riaditeľkou Liečebno-výchovného sanatória Ľubochňa odporúčajú uloženie opakovaného výchovného opatrenia, a to do ukončenia školského roka 2022/2023, t.j. do dňa 30.6.2023.

2. Do konania dňa 23.8.2022 vstúpila Okresná prokuratúra Žiar nad Hronom, ktorej zástupca na pojednávaní dňa 15.3.2023 uviedol, že súhlasí s podaným návrhom.

3. Matka sa k návrhu nevyjadrila, pojednávania sa bez ospravedlnenia nezúčastnila a nežiadala o jeho odročenie. Súd preto pojednával a rozhodol v jej neprítomnosti. Na pojednávaní dňa 15.3.2023 otec maloletého súhlasil s podaným návrhom. Uviedol, že so synom nie je v žiadnom kontakte.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca mal., prokurátorky Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom, kolíznej opatrovníčky, oboznámením listinných dôkazov a pripojených spisov týkajúcich sa mal. X. sp. zn. 22P/114/2022, 7P/34/2018, 27PPOm/1/2018, 4P/39/2013, 5P/3/2013.

4. Po vykonanom dokazovaní súd zistil, že mal. X. Q. je dieťa narodené mimo manželstva. Matkou maloletého je F. Q. Á., Z.. XX.X.XXXX, a otcom je I. Q., Z.. XX.X.XXXX. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4P/39/2013-7 zo dňa 13.5.2013 bol mal. X. spolu so súrodencami mal. L., Z.. X.X.XXXX a mal. Z., Z.. XX.X.XXXX, zverený do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zviazaný na platenie výživného vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa.

5. Matka má okrem maloletých detí Q. aj ďalšie deti, a to: mal. L. Q., Z.. X.X.XXXX, F.. P. B., Z.. XX.X.XXXX, F.. F. B., Z.. XX.X.XXXX T. F.. Q. B., Z.. XX.X.XXXX. Ďalej má matka dvoch plnoletých synov, F. Q., Z.. XX.X.XXXX T. P. Q., Z.. XX.X.XXXX. S aktuálnym partnerom má matka mal. M. K., Z.. XX.X.XXXX. Neodkladným opatrením tunajšieho súdu sp. zn. 27PPOm/1/2018 zo dňa 26.9.2018 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 27PPOm/1/2018 zo dňa 2.10.2018 boli mal. L. Q., F.. L. Q., F.. Z. Q., F.. X. Q. T. F.. P. B. boli zverené do starostlivosti Detského domova sv. Jozefa, so sídlom Jašíkova 219, Turzovka (aktuálne Centrum pre deti a rodiny Turzovka). Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 7P/34/2018-52 zo dňa 8.4.2019 bola okrem iného nad mal. Petrom nariadená ústavná starostlivosť, ktorá je vykonávaná v Dome sv. Jozefa - Centra pre deti a rodiny Turzovka.

6. Uznesením tunajšieho súdu č.k.22P/114/2022-28 zo dňa 2.12.2022 bolo maloletému uložené výchovné opatrenie, ktorým ho súd dočasne odňal zo starostlivosti Domu sv. Jozefa - Centra pre deti a rodiny, Jašíkova 219, 023 54 Turzovka, a nariadil mu pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa, Ľubochňanska dolina 610/6, 034 91 Ľubochňa, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci na obdobie najdlhšie šesť mesiacov odo dňa umiestnenia maloletého v tomto zariadení (do dňa 5.3.2023). Počas tohto konania bolo vydané neodkladné opatrenie č.k. 22P6/2023-23 zo dňa 3.3.2023, ktorým súd ponechal mal. X. v starostlivosti LVS.

7. Súd na zistený skutkový stav aplikoval najmä tieto právne predpisy:

7.1. Podľa § 37 ods. 3 a 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,

c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogový a inak závislý.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

7.2. Podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

8. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že uložené výchovné opatrenie pozitívne vplýva na maloletého, pomáha mu v stabilizovaní správania a zvládání emócií, čo bolo dôvodom jeho umiestnenia v predmetnom zariadení. Pracovníci Liečebno-výchovného sanatória Ľubochňa vo svojej správe konštatujú posun v správaní maloletého vo vzťahu k autoritám. U maloletého však nedošlo k naplneniu všetkých stanovených cieľov reedukačného programu, preto sa súd stotožnil s návrhom úradu na nariadenie neodkladného opatrenia a ponechanie maloletého v starostlivosti Liečebno-výchovného sanatória Ľubochňa a to do ukončenia školskej dochádzky v šk. roku 2022/2023. Súd preto uložil mal. opakovane výchovné opatrenie podľa cit. ustanovenia § 37 zákona o rodine, aby tak bol aj naďalej maloletému zabezpečený odborný prístup v čase, kedy je jeho správanie a vývoj najviac problematické avšak ešte zvládnuteľné a ovplyvniteľné. Keďže ide o výchovné opatrenie, súd vyživovaciu povinnosť rodičov k mal. neurčil.

9. Keďže o uložení výchovného opatrenia súd rozhodol týmto rozhodnutím vo veci samej, odpadol dôvod na trvanie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením č.k. 22P/6/2023-23 zo dňa 3.3.2023.

10. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1 § 365 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.